

8. «Do Dnja Nezaleznosti: scho ukrajintsi dumajut' pro Ukrajinu?» [Elektronnij resurs] // Institut sotsiologiji NAN Ukrainy. – Rezym dostupu : http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/do-dnja-nezaleznosti-sho-ukrajintsi-dumajut-pro-ukrainu_.htm

9. Tam samo.

10. Press-reliz po rezul'tatam sotsiologicheskogo issledovaniya naseleniya Donetskoj i Luganskoj oblasti "Donbass-2015" [Elektronnij resurs] // Fond demokratychni initsiatyvy imeni Il'ka Kutshereva. – Rezym dostupu : <http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/press-ress2015.htm>

11. Doslidzennya «Dumky i poglyady naselennya Ukrainy: grudень 2014 roku» [Elektronnij resurs] // Miznarodnyj tsentr perspektivnyh doslidzen'. – Rezym dostupu : <http://opros2014.zn.ua/donbass>

12. Rezul'taty zagal'nonatsional'nogo sotsiologichnogo opytuvannya, provedenogo v ramkah proektu «Natsional'nyj dialog» [Elektronnij resurs] // Miznarodnyj tsentr perspektivnyh doslidzen'. – Rezym dostupu : http://icps.com.ua/assets/uploads/files/nd_opinion_poll_1_part_ua.pdf

13. Propaganda za shkil'noju partuju: scho vchat' dity v tak zvanyh «DNR» i «LNR» [Elektronnij resurs] // Radio Svoboda. – Rezym dostupu : <http://www.radiosvoboda.org/content/article/27345426.html>

14. 52% za vstup do ES – tse malo, bagato chy dostatno? [Elektronnij resurs] // Fond demokratychni initsiatyvy imeni Il'ka Kutshereva. – Rezym dostupu : http://www.dif.org.ua/ua/mass-media/52-za-vstup-dostatno_.htm

15. Tam samo.

16. Zovnishnya polityka Ukrainy: otsinky j ochikovannya naselennya [Elektronnij resurs] // Fond demokratychni initsiatyvy imeni Il'ka Kutshereva. – Rezym dostupu : <http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/hriirhiehrilij.htm>

17. Iryna Bekeshkina: Povernennya «DNR» na zvil'neny terytoriyah bojat'sya bil'she, niz «Pravogo sektoru» [Elektronnij resurs] // Fond demokratychni initsiatyvy imeni Il'ka Kutshereva. – Rezym dostupu : <http://www.dif.org.ua/ua/mass-media/irina-bekeshkina-povergo-sektoru.htm>

Panchuk M. I., Doctor of Historical Sciences, Professor Head of the ethnic minority department of I. F. Kuras, Institute of political and ethnopolitical research Ukraine National Academy of Sciences (Ukraine, Kyiv), ipiend@ukr.net

Degterenko A. M., PhD (Political Sciences), Associate Professor Chief consultant of the ethnopolitical sector of The National Institute for Strategic Studies (Ukraine, Kyiv), degterenko@niss.gov.ua

The dynamics of the Ukrainian's national and civil identity and the regional identity and their connection with the events in the territory of Donbas in 2013 – 2015 years

The article presents the analysis of the current situation based onto the statistical and sociological researches that established around the problem of the influence of valuable and meaningful orientations onto the sociable conduct of Donbas's population in the condition of the second year of military confrontation. The conclusion that is made, in spite of the existence of stable contradictions in Ukrainian society, we may speak about gradual shift of the priorities and search of new ways of consolidation. Such European values as tolerance, self-realization, mutual aid, patriotism proved to be prior steps on the way to understanding and development of Ukraine as European country. The attention is paid to the fact that unknowing by ordinary citizens of important landmarks of their own history, doesn't favour the formation of a mutual base for national memory, which is the basis of national self-identification. There proved that the war of 2014-2015 on the East of Ukraine favoured the formation of general Ukrainian identity of Ukrainian citizens, considering Donbas as well.

Keywords: national and civil identity, regional identity, values, tolerance, patriotism, Donbas.

Панчук М. І., доктор исторических наук, профессор, заведующий отделом национальных меньшинств, Институт политических и этнонациональных исследований имени И. Ф. Кураса НАН Украины (Украина, Киев), ipiend@ukr.net

Дегтеренко А. Н., кандидат политических наук, доцент, главный консультант сектора этнополитики, Национальный институт стратегических исследований (Украина, Киев), degterenko@niss.gov.ua

Динамика национально-гражданской и региональной идентичности граждан Украины и ее связь с событиями на Донбассе в 2013 – 2015 годах

В статье на основе материалов статистических и социологических исследований проанализировано влияние ценностно-смысловых ориентаций на общественное поведение населения Донбасса в условиях второго года силового противостояния. Установлено, что несмотря на наличие устойчивых

противоречий в украинском обществе, происходит постепенное смещение приоритетов в сторону поиска новых путей интеграции украинского социума благодаря таким европейским политическим ценностям, как толерантность, самореализация, взаимная помощь, патриотизм. Акцентировано внимание на вопросах актуальности исторического знания как фактора формирования национально-гражданского самосознания людей. Доказано, что события 2014-2015 годов на Востоке Украины способствовали расширению социальных параметров всеукраинской идентичности украинского населения, в том числе и на Донбассе.

Ключевые слова: национально-гражданская идентичность, региональная идентичность, ценности, толерантность, патриотизм, Донбасс.

* * *

УДК 355.402

Щурко О. М.,

кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних наук, Національна Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (Україна, Львів), bosja-ret@i.ua

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Метою статті є розглянути основні особливості формування і трансформації інформаційного суспільно-політичного комунікативного середовища в контексті сучасних тенденцій. Інформаційне суспільство в епоху глобалізації та модернізації стає важливим чинником формування інформаційної політики держави. Тому дослідження особливостей формування інформаційного суспільства для України детермінується як внутрішньополітичними потребами держави, так і вимогами сучасного цивільзованого глобалізованого світового суспільства.

Ключові слова: інформаційне суспільство, інформаційна політика, інформаційна безпека.

У сучасному світі жодна держава не може ігнорувати геополітичні інтеграційні процеси та залишатися не задіяною в процесах комунікації у інформаційному середовищі. Залучення держави до процесів інформатизації та комп'ютеризації практично усіх галузей суспільно-політичного життя було проголошено та офіційно зафіксовано в Стратегії інтеграції України до ЄС, ухваленій в 1998 р., реалізація якої була закріплена у нормативно-правовій базі [10]. Держава усвідомила наявність загроз як економічному, так і суспільно-політичному і культурному середовищу, було розроблено та внесено зміни у низку законодавчих актів та ініціатив з забезпечення моніторингу й контролю інформаційно-комунікаційного простору, які регулюють суспільні відносини у галузі створення інформаційних електронних ресурсів, захисту права інтелектуальної власності на ці ресурси, впровадження електронного документообігу, захисту інформації тощо. Пріоритетним напрямком стала потреба подолання цифрового розриву між державами-акторами активних світових глобалізаційних процесів та підвищення рівня інформаційної культури та грамотності суспільства.

Рівень готовності держави стати повноцінним учасником світового інформаційно-комунікаційного процесу визначає триступенева модель МСЕ (Міжнародний Союз Електров'язку) [4]. Останній етап прямо пропорційно залежить від якісних показників перших двох стадій, що відображають стан конкурентоспроможності держави у інформаційному просторі. В Україні процес становлення ІТ впродовж певного періоду часу демонстрував достатньо високі показники зростання рівня готовності та розвитку інформаційного суспільства за рейтингом NRI з 3,85 до

3,87 у період з 2012–2013 рр. [17]. Також за кількістю інтернет-користувачів Україна займає місце у першій десятці країн Європи [16].

Варто зауважити, що, у 2014–2015 рр. Україна знизилася показник у рейтингу, що було зумовлене комплексом причин об'єктивного характеру: зміною пререференцій в окремих галузях суспільно-політичного життя, новітніми зовнішньополітичними загрозами та зниженням рівня економічної спроможності держави. Значно сповільнюють темпи розвитку інформаційного суспільства і недостатній рівень зацікавленості вітчизняного і зарубіжного бізнесу та інвестицій у сферах трансформації й модернізації ІТ сфери через недосконалість законодавства, високий рівень корупції та доступність тіншового ринку, орієнтованого на експорт бізнес розробки програмного забезпечення.

Важливою складовою формування інформаційного суспільства є питання державного регулювання процесів інформатизації суспільства та міра і повноваження втручання держави в ці процеси: «невтручання держави в процеси розвитку інформаційного суспільства, коли домінуючими та регулюючими є механізми саморозвитку та саморегуляції... ринкові механізми; або формування та реалізація окремої державної політики виходячи з національних інтересів» [3]. Слід зазначити, що в Україні, держава попри намагання створити дієву нормативно-правову базу для регулювання сфери інформаційної відкритості та провадження державної політики моніторингу і захисту громадян у комунікативному просторі (глобальному також), на жаль, до недавнього часу демонструвала позицію спостерігача, а не управляла реальними процесами. Це спровокувало появу проблеми незахищеності та виникнення як внутрішніх, так і зовнішніх загроз окремим галузям суспільно-політичного, культурного та економічного життя суспільства і державі в цілому. У сучасних геополітичних реаліях інформаційна складова національної безпеки України виявилася нездатною відповідати на реальні виклики сьогодення, активно протидіяти інформаційним атакам, кіберзагрозам та Інтернет-тероризму, вести активну політику захисту національних інтересів в процесах інформаційного протиборства.

Поряд з проблемними питаннями варто підкреслити і позитивні тенденції, що демонструють окремі сегменти інформаційного простору: зростання кількості Інтернет-провайдерів, що руйнує монополію на надання послуг з доступу до всесвітньої мережі, зниження ціни на Інтернет послуги та їх достатньо високий рівень якості, цінова доступність для споживача новітньої цифрової техніки для максимально можливого розширення аудиторії Інтернет мережі, користувачів цифрових послуг, незалежно від місця проживання (втрата актуальності подолання розділу місто-село), можливість членства та активності у світових мережевих співтовариствах та спільнотах для розширення міжнародних комунікацій і обмінів, що уможлиблює прискорення процесу переходу до вищого якісного рівня цивілізаційних орієнтацій молоді та залучення до спілкування у світовому інформаційному суспільстві. Формується масова Інтернет-аудиторія та специфічне мережне соціокультурне середовище. Триває диверсифікація аудиторії, формуються нові моделі інформаційного споживання, соціальної та політичної активності тощо. Виникають в українському мережевому контенті зародки появи Інтернет-комерції та електронного

цифрового бізнесу. Основну частину Інтернет-практик української аудиторії становить «пошук інформації, пов'язаний переважно з освітніми цілями, підвищенням кваліфікації, ознайомленням із поточною інформацією та новинами, комунікація (електронна пошта, соціальні мережі, ICQ, пошукові системи, форуми тощо), розваги (ігри, музика, фільми)» [1]. Отже, можна зробити висновок, що позитивні тенденції пов'язані передовсім з функціонуванням та діяльністю громадянського суспільства, а проблемні моменти виникають як наслідок недосконалість системи державного управління та невизначеності державної інформаційної політики, тобто з владою.

Тому, «у контексті євроінтеграції України актуалізується проблема вивчення досвіду становлення інформаційного суспільства у країнах – членах Європейського Союзу, а також імплементації норм правових актів ЄС в інформаційне законодавство України. У переліку пріоритетів стратегічного розвитку України особливе місце повинні займати «захист прав, свобод і безпеки громадян в інформаційній сфері» [8], а також питання захисту національних інтересів у глобальному комунікаційному просторі.

Меморандум про взаєморозуміння між Генеральним Директором з питань інформаційного суспільства Європейської Комісії і Державним комітетом зв'язку та інформатизації України щодо розвитку інформаційного суспільства проголосував наміри утворити систему співпраці з питань розробки основ інформаційного простору, розвитку електронної комерції та створення в Україні Е-уряду для спрощення участі громадян в політичних процесах [5]. Для реалізації поставлених завдань було розроблено Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні, яка визначала мету, базові принципи, стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, завдання, спрямовані на їх досягнення, а також основні напрями, етапи і механізм реалізації цієї Стратегії з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей розвитку України в перспективі до 2020 р. Пріоритетним завданням на шляху до розвитку демократії в Україні було підкреслено важливість створення інформаційного суспільства як одного з національних пріоритетів держави. Для реалізації поставлених завдань необхідно здійснити ряд реформ, що пов'язані з удосконаленням інституційних механізмів, адаптації нормативно-правової бази до європейських правових норм та стандартів а також підвищити рівень інформаційної представленості України в Інтернет-просторі та присутності в ньому українських інформаційних ресурсів через прийняття системних державних рішень [11].

Варто виокремити такі основні проблеми становлення інформаційного суспільства в Україні: уповільнено та недостатньо координується процес впровадження електронного урядування, що відображають результати міжнародної оцінки його розвитку в Україні [13]; відсутність чіткої державної стратегії розвитку ІТ, визначення векторів державної політики в інформаційній сфері та загальнодержавної програми розвитку інформаційного простору; відсутність професійного кадрового потенціалу та фахівців, які б забезпечували інтереси держави, для подолання проблем у інформаційному просторі та створення національних

програм і проектів розвитку інформаційного суспільства; незначна присутність в глобальному інформаційному просторі інформації про державу Україна та недостатність конкурентоздатного українського інформаційного продукту; неусвідомлення державною владою значимості існування та виникнення потенційних чи реальних загроз у інформаційно-комунікативному середовищі (відсутність механізму кризових медіа стратегій, системи органів та установ для захисту та забезпечення контрольованості потоків інформації в умовах сучасних інформаційних воєн та інформаційного протистояння).

Основні зусилля з розвитку інформаційного суспільства в Україні, на нашу думку, повинні бути зосереджені на таких напрямках:

У сфері удосконалення інформаційної інфраструктури нагальною потребою є створення національних інформаційних систем, мереж та електронних ресурсів, що наближені до стандартів ЄС.

У сфері е-економіки вимогою часу є розвиток електронного бізнесу і високотехнологічних галузей та захист прав власності на конкурентоспроможний національний інформаційний продукт.

Е-демократія та е-уряд передбачають створення системи інформаційно-комунікаційної взаємодії між основними суб'єктами здійснення політики в державі, інституційної підсистеми політичної системи держави і громадянським суспільством на основі загально визначених світових стандартів мережевої культури комунікації та партнерства. Забезпечення підготовки кваліфікованих кадрів управління та захисту інформаційних потоків на державному рівні.

У сфері освіти та культури є об'єктивно обумовлені потреби формування уніфікованої національної системи створення, акумулювання та поширення високоякісного інформаційного продукту, створення мережі цифрових освітніх ресурсів, баз наукових і науково-технічних даних та бібліотечно-архівних фондів, з високим рівнем адаптації до європейських стандартів та зразків.

На особливу увагу заслуговує сфера інформаційної безпеки як необхідна умова існування розвинутого інформаційного суспільства і всередині держави, і на глобальному рівні. Захист національних інтересів держави у сфері інформації на сьогоднішній час повинен стати пріоритетним завданням держави та необхідною умовою збереження конституційного ладу, територіальної цілісності та суверенітету. Відсутність державної регуляції інформаційного простору всередині держави загрожує втратою контролю за процесами інформування суспільства та в кінцевому результаті легітимності влади, яка забезпечується в процесі взаємодії владних інститутів з суспільством та громадськими організаціями [2] тому, що держава «функціонує ефективно лише тоді, коли громадяни позитивно сприймають політичну владу та виявляють їй політичну підтримку, ідентифікують себе із цією владою» [15] і «ця ідентичність важлива для держави.. можливо, і більше, ніж кордони, які охороняють, конституція, армія та інші державні інститути [12].

У міжнародному середовищі реальна взаємодія держав здійснюється за допомогою «hard power», а у глобальному інформаційному просторі через «soft power» та «attractive power» [6], які «... служать засобом реалізації влади, ... і застосовуються як знаряддя для нападу та

захисту від ворогів» [9], сила держави у сучасному світі залежить не від воєнного чи ресурсного потенціалу, а від того, які дії вона може змусити зробити інші держави [14]. Вразливість інформаційного поля України в конкурентному глобальному середовищі становить загрозу її міжнародному іміджу та репутації, впливає на сприйняття міжнародною спільнотою, спричинює формування негативного образу у всіх стратегічно важливих галузях діяльності: провокує відтік іноземного капіталу та інвестицій в національну економіку, нівелює національну ідентичність та впізнаваність, творить квазіобрази політичних, культурних еліт і влади як непередбачуваного партнера та загрозу міжнародній безпеці, що обумовлює міжнародну ізоляцію у сучасному світі й «... не дають їй здійснити повноцінний пошук власних позицій у конкурентній боротьбі за місце в глобальному інформаційному просторі» [7] та в структурі міжнародних відносин.

Отже, можна зробити висновок, що на початку ХХІ ст. можливість управління інформаційними потоками перетворилося на вирішальний чинник світового доминування. В умовах сучасного цивілізаційного стрибка інформація виконує функцію найважливішого стратегічного ресурсу, нестача якого призводить до істотних втрат в усіх сферах життя суспільства.

В Україні створення інформаційного суспільства є одним із пріоритетів державної політики. Основними завданнями інформаційного суспільства є створення юридичних основ, розвиток людського чинника, формування прозорого державного апарату, е-держави, зміцнення соціального та інтелектуального потенціалу, створення інформаційного ринку та ринку знань, збереження історичного, літературно-культурної спадщини, створення сучасної інформаційно-комунікаційної інфраструктури, формування та захист єдиного національного інформаційного простору.

Список використаних джерел

1. Афанасьев Д. Роль Интернет-мережевих спільнот у становленні інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс] / Д. Афанасьев // Віче. – № 2. – 2010. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1827/>
2. Вебер М. Избранные произведения: Пер. с нем. / М. Вебер; сост. общ. ред. и послесл. Ю.Н. Давыдова; предисл. П.П. Гайдено. – М.: Прогресс, 1990. – 808 с.
3. Доповідь про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dknii.gov.ua/?q=node/1469>
4. Измерение информационного общества, 2012, МСЭ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.itu.int/ITU-D/ict/publications/idi/material/2012/MIS2012-ExecSum-R.pdf>
5. Меморандум про взаєморозуміння між Генеральним Директором з питань Інформаційного суспільства Європейської Комісії та Державним комітетом зв'язку та інформатизації України щодо розвитку Інформаційного суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_447
6. Най Дж. „Мягкая” сила и американско-европейские отношения [Електронний ресурс] / Дж. Най // Свободная мысль. – XXI. – 2004. – № 10. – Режим доступу: <http://www.postindustrial.net>
7. Олкотт М.Б. Второй шанс Центральной Азии / М.Б. Олкотт. – М., Моск. Центр Карнеги; Вашингтон: Фонд Карнеги за Междунар. Мир, 2005. – 487 с. – С. 224.
8. Рекомендації парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1565-vii>
9. Романенко Ю.М. Мифология конфликта, или Конфронтация образов / Ю.М. Романенко // Конфликтология. – СПб. – 2004. – № 2. – С. 15–20.

10. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/615/98](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/615/98)

11. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

12. Тишков В. Отрицание России [Електронний ресурс] / В. Тишков // Отечественные записки. – 2005. – № 1. – С. 240–252. – Режим доступу: <http://www.strana-oz.ru/?numid=22&article=1021>

13. Украина заняла 87 место в мире по уровню развития электронного правительства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unian.net/science/933604-ukraina-zanyala-87-mesto-v-mire-po-urovnyu-razvitiya-elektronnogo-pravitelstva.html>

14. Dahl R. The Concept of Power [Електронний ресурс] / R. Dahl // Behavioral Science. – 1957. – No 2. – P. 201–215. – Режим доступу: <http://openpdf.com/ebook/robert-dahl-pdf.html>

15. Easton D., Dennis J. Children in the Political System / D. Easton, J. Dennis. – N.Y., 1969, Handbook of Political Socialization. Theory and Research. – N.Y., 1977.

16. Internet World States [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.internetworldstats.com/stats4.htm#europe>

17. The Networked Readiness Index 2013. – World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/GITR/2013/GITR_OverallRankings_2013.pdf

References

1. Afanaciev D. Rol' Internet-meegevyh spil'not u stanovlenii informatsionnoho suspil'stva v Ukraini [Elektronnij resurs] / D. Afanaciev // Viche. – № 2. – 2010. – Rezhim dostupa: <http://www.viche.info/journal/1827/>

2. Veber M. Izbrannyye proizvedeniya: Per. s nem. / M. Veber; sost., obshch. red. i poslesl. Y.N. Davidova; predisl. P.P. Hajdenko. – M.: Prohress, 1990. – 808 s.

3. Dopovid' pro stan informatyzatsiji ta rozvytok informatsionnoho suspil'stva v Ukraini za 2013 rik [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: <http://dknii.gov.ua/?q=node/1469>

4. Izmerenije informatcionnoho obshchestva, 2012, MSE [Elektronnij resurs] – Rezhim dostupa: <http://www.itu.int/ITU-D/ict/publications/idi/material/2012/MIS2012-ExecSum-R.pdf>

5. Memorandum pro vzajemorozuminnje mig Heneral'nym Dyrektoratom z pytann' Informatcionnoho suspil'stva Jevropejs'koji Komissiji ta Dergavnym komitetom zvjazku ta informatyzatsiji Ukrainy shchodo rozvytku Informatcionnoho suspil'stva [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_447

6. Naj G. "Mjakhkaja" sila I amerikano-jevropejskije otnosheniya [Elektronnij resurs] / G. Naj // Svobodnaja mys' I. – XXI. – 2004. – № 10. – Rezhim dostupa: <http://www.postindustrial.net>

7. Olkott M.B. Vtoroj shans Tcentral'noj Aziji / M.B. Olkott. – M., Mosk. Tcentr Karnehi; Vashington : Fond Karnehi za Megdunar. Mir, 2005. – 487 c.

8. Rekomendatsiji parlaments'kyh sluhan' na temu: «Zakonodavtche zabezpechennja rozvytku informatsionnoho suspil'stva v Ukraini» [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1565-vii>

9. Romanenko Ju.M. Mifolohija konflikta, ili Konfrontatsija obrazov / Ju.M. Romanenko // Konfliktolohija. – SPd. – 2004. – № 2. – S. 15–20.

10. Stratehija intehratsiji Ukrainy do Jevropejs'koho Sojuzu [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/615/98>

11. Stratehija rozvytku informatcionnoho suspil'stva v Ukraini [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

12. Tishkov V. Otritsanije Rossiji [Elektronnij resurs] / V. Tishkov // Otechestvennyje zapiski. – 2005. – № 1. – S. 240–252. – Rezhim dostupa: <http://www.strana-oz.ru/?numid=22&article=1021>

13. Ukraina zanjala 87 mesto v mire po urovnju razvitiya elektronnogo pravitel'stva [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.unian.net/science/933604-ukraina-zanyala-87-e-mesto-v-mire-po-urovnyu-razvitiya-elektronnogo-pravitelstva.html>

14. Dahl R. The Concept of Power [Elektronnij resurs] / R. Dahl // Behavioral Science. – 1957. – No 2. – P. 201–215. – Rezhim dostupa: <http://openpdf.com/ebook/robert-dahl-pdf.html>

15. Easton D., Dennis J. Children in the Political System / D. Easton, J. Dennis. – N.Y., 1969, Handbook of Political Socialization. Theory and Research. – N.Y., 1977.

16. Internet World States [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.internetworldstats.com/stats4.htm#europe>

17. The Networked Readiness Index 2013. – World Economic Forum [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupa: http://www3.weforum.org/docs/GITR/2013/GITR_OverallRankings_2013.pdf

Shchurko O. M., Candidate of political sciences, docent, Associate Professor of Humanities, Army Academy named Hetman P.Sahajdachnoho (Ukraine, L'viv), bosja-ret@i.ua

The main features of formation of information society in Ukraine on the modern stage.

The article aims to consider the main features of the formation and transformation of socio-political information communication environment in the context of current trends. The information society in the era of globalization and modernization is an important factor in the formation of information policy. So study the characteristics of information society in Ukraine as determined by domestic political needs of the state and the requirements of the globalized world of modern civilized society.

Keywords: information society, information policy, information security.

Щурко Е. М., кандидат политических наук, доцент, доцент кафедры гуманитарных наук, Национальная Академия сухопутных войск имени гетмана Петра Сагайдачного (Украина, Львов), bosja-ret@i.ua

Основные особенности формирования информационного общества в Украине на современном этапе

Целью статьи является рассмотреть основные особенности формирования и трансформации информационного общественно-политического коммуникативной среды в контексте современных тенденций. Информационное общество в эпоху глобализации и модернизации становится важным фактором формирования информационной политики государства. Поэтому исследование особенностей формирования информационного общества для Украины детерминируется как внутривполитическими потребностями государства, так и требованиями современного цивилизованного мирового сообщества.

Ключевые слова: информационное общество, информационная политика, информационная безопасность.

* * *

УДК 124.1:327:39

Гай–Нижник П. П., доктор історичних наук, академік Української академії наук, завідувач відділу історичних студій, Науково–дослідний інститут українознавства (Україна, Київ), Nai-Nyzhnyk@ukr.net

Батрименко О. В., доктор політичних наук, доцент кафедри політології, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), Nai-Nyzhnyk@ukr.net

Чупрій Л. В., кандидат філософських наук, доцент кафедри соціології та політології, Національний авіаційний університет (Україна, Київ), chupriy2006@ukr.net

РЕІНТЕГРАЦІЯ КРИМУ ТА ПОСЛАБЛЕННЯ КРИМСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОРОСІЙСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Розглядаються загрози та виклики, що стоять перед сучасною Українською державою, зокрема військова агресія, тимчасова окупація території Автономної Республіки Крим та частини східних регіонів, нарощування військових угруповань біля кордонів України, інформаційно-психологічна війна, припинення української мови і культури, фальшування української історії тощо. Аналізуються чинники формування кримської регіональної проросійської ідентичності, зокрема активне поширення російського інформаційного продукту, ідей «руського мира», дуалізм історичної пам'яті, панування радянської топоніміки, недостатній рівень розвитку культурних індустрій, низький рівень підтримки української мови та ін. Намічаються шляхи реінтеграції Криму в контексті реалізації державної політики національної безпеки України.

Ключові слова: загрози, кримська регіональна ідентичність, загальноукраїнська ідентичність, політика національної безпеки.

На сучасному етапі розвитку Українська держава зіткнулася з загрозами та викликами, які потребують негайного вирішення. Нагадаємо, що в Стратегії